

**URVILLA DER MODERNE
MIES
VAN DER ROHE**

MIES MUSEUM GUBIN

VILLA WOLF GUBIN

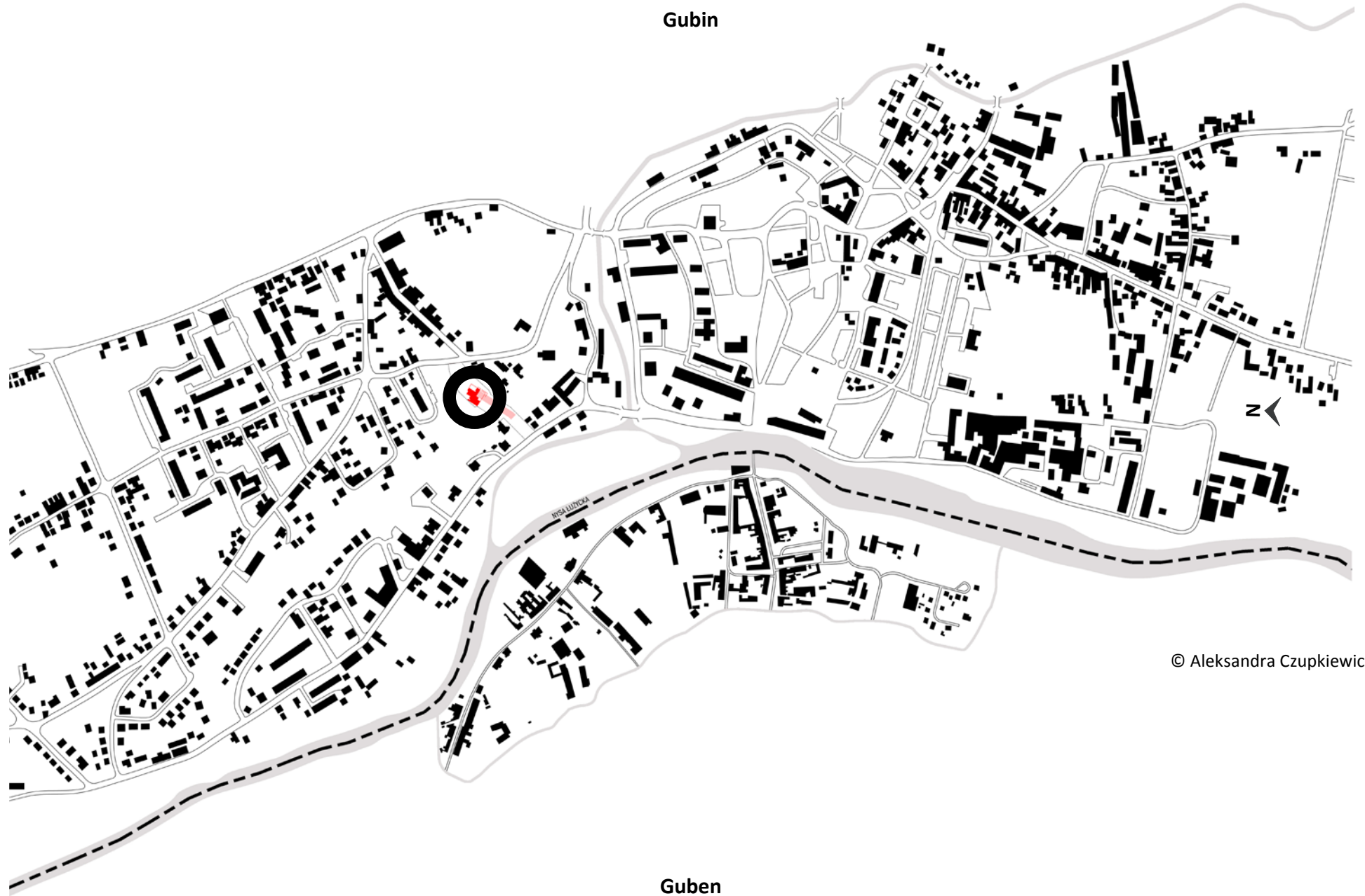
Architektur beginnt, wenn zwei Backsteine sorgfältig zusammengesetzt werden.

Architecture starts when you carefully put two bricks together.

Architektura zaczyna się wtedy, gdy dwie cegły zostają ze sobą dokładnie połączone.

Ludwig Mies van der Rohe

Gubin

© Aleksandra Czupkiewicz

Guben

WIEDERAUFBAU DER **VILLA WOLF** IN GUBIN DIE 'URVILLA DER MODERNE' IM MODELL 1:1 **LUDWIG MIES VAN DER ROHE 1925 - 26**

REMODELLING OF VILLA WOLF IN GUBIN IN SCALE 1:1, THE ARCHETYPICAL MODERN HOUSE BY LUDWIG MIES VAN DER ROHE 1925 - 26
ODBUDOWA WILLI WOLFA W GUBINIE PRA-WILLA MODERNIZMU W MODELU 1:1 MIESA VAN DER ROHE 1925 - 26

Im Jahre 2019 feiern Weimar, Dessau und Berlin als großes nationales und internationales Ereignis den 100. Geburtstag des Bauhauses. Es jährt sich zugleich der 50. Todestag Ludwig Mies van der Rohes, von 1930-1933 letzter Bauhaus-Direktor in Berlin. Zu Ehren des Bauhauses und des deutsch-amerikanischen Meisters des „International Style“ wollen wir an das erste moderne Bauwerk des Architekten aus dem Jahre 1926 erinnern, die Villa Wolf in Guben /Gubin. Die im Krieg zerstörte „Urvilla der klassischen Moderne“ soll als Modell im Maßstab 1:1 an seinem ursprünglichen Ort am Neiße-Hang im heute polnischen Gubin wiedererstehen, zur Erinnerung an „Die vergessene Moderne“ und als kultureller Brückenschlag zwischen Deutschland und Polen in der Europastadt Guben/Gubin.

In 2019, Weimar, Dessau and Berlin celebrate the 100th anniversary of the Bauhaus, a centennial national and international event. The date coincides with the 50th obit of Ludwig Mies van der Rohe, last director of the Bauhaus Berlin from 1930 to 1933. In honor of the Bauhaus and the German-American master of „International Style“ we would like to recall the first modern building of the architect from 1926, the Villa Wolf in Guben /Gubin. Destroyed in the last year of World War II the „Archetype of Classic Modernism“ shall be remodeled in scale 1:1 at its original location at the slopes of the river Neiße valley in the Polish city Gubin, in memory of a „Forgotten Modernism“ and as a cultural bridge between Germany and Poland in the European city Guben/Gubin.

W roku 2019, Weimar, Dessau i Berlin obchodzić będą wielkie narodowe i międzynarodowe wydarzenie 100-lecia powstania Bauhausu. Jednocześnie zbliża się 50-ta rocznica śmierci Ludwika Mies van der Rohe, który w latach 1930-1933 był ostatnim Dyrektorem Bauhausu w Berlinie. Chcąc uhonorować Bauhaus i niemiecko-amerykańskiego mistrza „Międzynarodowego Stylu“ przypominamy Willę Wolfa w Gubinie - pierwszy modernistyczny budynek tego architekta z roku 1926. Zniszczona podczas działań wojennych „pra-willa klasycznego modernizmu“ ma być odbudowana jako model 1:1 na swoim pierwotnym miejscu na skarpie Nysy, w polskim dzisiaj Gubinie. Winna przypominać o „zapomnianym modernizmie“, stanowiąc jednocześnie most kulturowy między Niemcami i Polską w Euromieście Guben-Gubin.

Ludwig Mies van der Rohe, Frank Scherschel, The LIFE Picture Collection (c) GettyImages

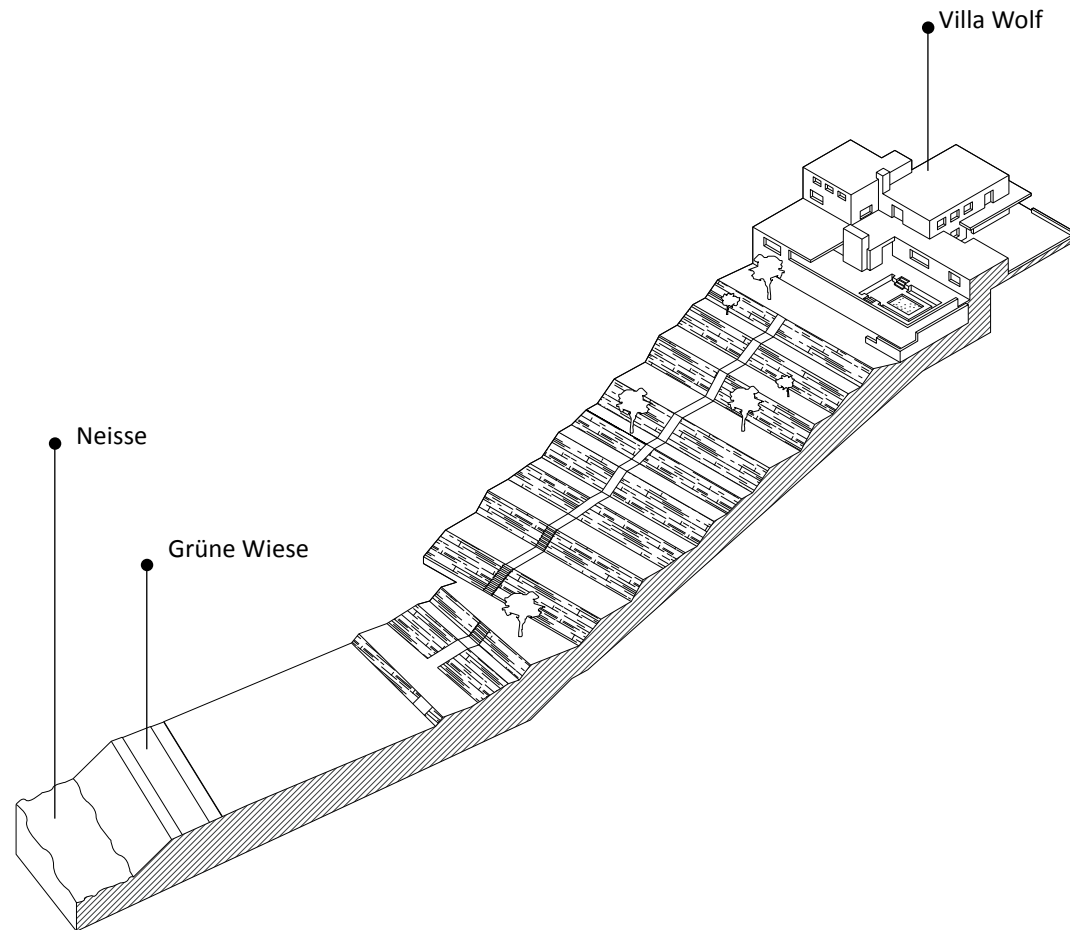
DER BEIRAT

ADVISORY BOARD

ZESPÓŁ DORADCZY

- Phyllis Lambert, Montréal
- Dirk Lohan , Chicago
- Lord Peter Palumbo , London
- Winfried Nerdinger , München
- Wolf Tegethoff , München
- Wolf Tegethoff, München

VILLA WOLF

MIES VAN DER ROHE

|||||
EIN MEILENSTEIN DER MODERNE
A MILESTONE OF MODERNITY
KAMIEŃ MIŁOWY MODERNIZMU

DIETRICH NEUMANN

Das 1925 errichtete Landhaus für den Gubener Hutfabrikanten Erich Wolf ist eines der am wenigsten bekannten Gebäude von Ludwig Mies van der Rohe. Es existierte nur 19 Jahre lang, bevor es Ende des 2. Weltkriegs zerstört wurde. Es ist das erste dezidiert moderne Haus des Architekten. Hier setzte er zum ersten Mal Raumvorstellungen und Materialanwendungen ein, die er bislang nur in visionären Entwürfen skizziert hatte, und die für sein späteres Werk – und für die Entwicklung der modernen Architektur im Allgemeinen – wegweisend werden sollten. Die Villa saß prominent am Hochufer der Neiße mit Blick über den Fluss, die Stadt und ihre Industrieanlagen. Geradezu didaktisch stellte Mies im Haus Wolf die Elemente einer neuen Architektur vor.

Anstatt alle Räume einer großen Gesamtform unterzuordnen, wie er es bislang getan hatte, wurden sie hier entsprechend ihren Funktionen gruppiert und lesbar gemacht: ein niedriger Gebäudeflügel zum Garten enthielt

Straßenfassade/ Street elevation/ Elewacja ulicy
Mies van der Rohe Archive, Museum of Modern Art, New York.

The country house for the textile magnate Erich Wolf in the city of Guben of 1925 is one of the least known of Mies van der Rohe's buildings. It only existed for 19 years, before it was destroyed by the end of WWII. It was the architect's first decidedly modern building. Here, he applied spatial concepts and structural ideas that he had previously tried out only in visionary projects. They would become crucial for his own later work – and for the evolution of modern architecture in general. The villa occupied a prominent position on a high edge of the Neisse riverbanks, overlooking the river, the city and its industrial plants.

In an almost didactic manner Mies laid out the elements of a new architecture: instead of arranging the rooms to serve an overarching formal concept, as he had done in his previous houses, here they were grouped according to their functions and made readable: a low wing towards the garden contained a series of interconnected, representational spaces – just

Haupteingang/ Main entrance/ Wejście główne
Mies van der Rohe Archive, Museum of Modern Art, New York.

Zbudowana w 1926 roku dla gubeńskiego fabrykanta kapeluszy Ericha Wolfa willa jest jednym z najmniej znanych budynków Ludwika Mies van der Rohe. Willa ta przetrwała jedynie 19 lat zanim została zburzona pod koniec II-wojny światowej. Jest ona pierwszym wyraźnie modernistycznym budynkiem tego architekta. W nim po raz pierwszy zastosował nową koncepcję przestrzenną oraz materiały budowlane, które wcześniej pojawiały się jedynie w jego wizjonerskich projektach. Stały się one kluczowe dla jego późniejszych prac jak i dla ogólnego rozwoju modernistycznej architektury. Willa była położona w prestiżowej lokalizacji, na wysokim nabrzeżu Nysy z widokiem na rzekę i miasto z jego przemysłowym krajobrazem.

Mies, wręcz dydaktycznie, przedstawił w Willi Wolfa założenia nowej architektury. Zamiast podporządkować pomieszczenia całościowej formie, jak dotąd to czynił, pogrupował je zgodnie z ich funkcjami: niskie skrzydło budynku w kierunku ogrodu otrzymało

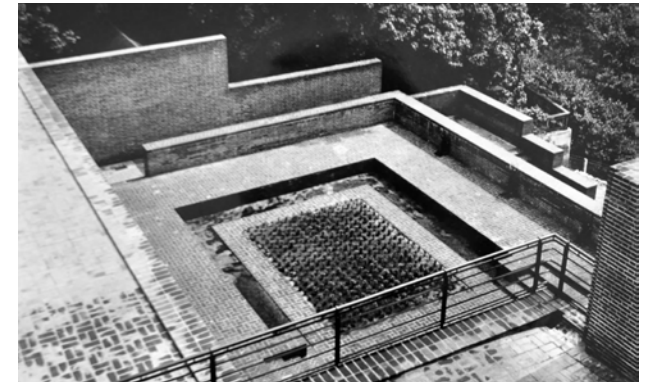
Terrasse/ Patio/ Taras, Mies van der Rohe Archive, Museum of Modern Art, New York, Artur Köster (c) VG Bild-Kunst.

eine Sequenz von Repräsentationsräumen – traditionell mit Bibliothek, Musik-, Speise- und Wohnzimmer. Jedoch waren die Räume nicht axial aufgereiht, sondern so gegeneinander versetzt, dass sie diagonal erschlossen wurden. Wandvorsprünge kontrollierten die Blickbeziehungen. Ein zweigeschossiger Gebäudeteil enthielt den Eingangsbereich und die Schlafzimmer der Familie darüber, ein dreigeschossiger Turm war für die Küche und Dienstbotenzimmer vorgesehen. Die flach gedeckten ornamentlosen Kuben standen in deutlichem Kontrast zum konventionellen Historismus der Nachbarvillen. Ähnlich programmatisch stellte Mies die Baumaterialien und Konstruktionselemente vor: strahlend weißer Fugenputz machte die Ziegel als tragendes Wandmaterial sichtbar, ein überdimensionierter Betonbalken trug demonstrativ das Vordach zum Garten, ein Balkon umgriff stützenlos die vorderste Ecke der Hauptfassade und schützte den Eingangsbereich. Fenster waren nicht, wie

Terrasse/ Patio/ Taras, Mies van der Rohe Archive, Museum of Modern Art, New York, Artur Köster (c) VG Bild-Kunst.

like the traditional bourgeois enfilade of library, music room, living room and dining room, but staggered in such a way that they led into each other diagonally. Protruding walls controlled the visual connections. The adjacent two-story high block contained the entrance area and family bedrooms, a three-story section contained the kitchen, auxiliary rooms and servants' quarters. The resulting assemblage of unornamented brick cubes of different height and shape provided a stark contrast to the conventional historicism of the neighboring villas. In a similarly programmatic fashion Mies presented the materials and structure: a bright white mortar emphasizes the load bearing bricks, an over-dimensioned concrete beam carried a roof towards the garden, a cantilevered balcony plate embraced the front corner and protected the entrance area. Windows were not, as usual, divided into small panes, but into large vertical pieces of plate glass. Apart from an unfinished house in

Terrasse/ Patio/ Taras, Mies van der Rohe Archive, Museum of Modern Art, New York, Artur Köster (c) VG Bild-Kunst.

sekwencję reprezentacyjnych pomieszczeń – w tradycyjnym mieszczańskim porządku: biblioteka, pokój muzyczny, jadalnia i salon. Jednakże pokoje te nie były rozmieszczone w jednej osi, tylko przesunięte względem siebie tak, aby były dostępne diagonalnie. Uskok ścian ukierunkowywały połączenia widokowe. Dwukondygnacyjna część budynku mieściła strefę wejściową i położone powyżej pokoje sypialne rodziny. W trójkondygnacyjnej wieży usytuowano kuchnię i pokoje służby. Płaskie, pozbawione ornamentu bryły kontrastowały z konwencjonalnym, historyzującym stylem budynków i willi sąsiadów. W podobny programowy sposób Mies eksponował zastosowane materiały budowlane i elementy konstrukcji: lśniący biały spoiny podkreślały cegły jako materiał konstrukcyjny, przewymiarowany podciąg betonowy podparł demonstracyjnie zadaszenie w kierunku ogrodu, balkon bez słupów podpierających obejmował przedni narożnik fasady głównej i chronił strefę wejściową.

üblich, klein unterteilt, sondern in große, vertikale Scheiben aufgelöst. Abgesehen von einem nicht fertig gestellten Haus in Wiesbaden ist das Haus Wolf Mies erster Bau außerhalb Berlins. Dass ein so radikal moderner Bau in einer kleinen Industriestadt mit 40 000 Einwohnern entstehen konnte, ist besonders bemerkenswert. Planzeichnungen, einige Schwarzweißfotos, die Mies in Auftrag gegeben hatte und ein paar Familienbilder von den Innenräumen waren für lange Zeit alles was von dem Haus geblieben war. Eine deutsch-polnische Grabung unter Leitung von Dr. Jaruslaw Lewczuk, Zielona Gora und Prof. Leo Schmidt, Cottbus legte im Jahre 2001 Teile des Kellers frei. 2006 gedachte man der Villa im Rahmen der IBA Fürst Pückler Land am Originalstandort durch eine Ausstellung ("Mies Memory Box"), die im Anschluss noch in Berlin, Dessau und Wrocław gezeigt wurde (Leitung Dr.Lars Scharnholz und Prof.Rolf Kuhn). Heute befindet sich auf dem Grundstück im heute polnischen Gubin ein Park mit Informationstafeln. Zur 100-Jahrfeier des Bauhauses im Jahre 2019 soll das Haus Wolf nun als Modell im Maßstab 1:1 originalgetreu an seinem Standort wieder errichtet werden. In diesem polnisch-deutschen Gemeinschaftsprojekt werden, soweit wie möglich, die damals lieferbaren Materialien und üblichen Handwerksmethoden angewandt werden. Der architektonische Reichtum dieses wichtigen Gründungsbaus der Moderne soll auf diese Weise wieder erfahrbar werden.

Wiesbaden, the House Wolf in Gubin, is Mies van der Rohe's first building outside of Berlin. It is remarkable that such a radically modern building could be executed in a small industrial town of 40000 inhabitants. A few design drawings, black and white photos and family snapshots of the interiors were all the material that was left of the building. In 2001, a German-Polish excavation in 2001 under Dr. Jaruslaw Lewczuk, Archaeological Museum Zielona Gora and Prof. Leo Schmidt, BTU Cottbus revealed the existing basement, and in 2006, the building was commemorated at its original location as part of the IBA Fürst Pückler Land ("Mies Memory Box") which was shown later on in the Bauhaus Archive Berlin, the Bauhaus Dessau and the Architecture Museum Wrocław (responsible Dr. Lars Scharnholz and Prof. Rolf Kuhn).

Today the site in the Polish city of Gubin contains a small park with information plaques. Coinciding with the 100th birthday of the Bauhaus (whose last director Mies van der Rohe was) and with the 50th anniversary of the architect's death, House Wolf shall now be rebuilt as a 1:1 model at its original location. This Polish-German collaborative project should, as far as possible, employ the materials and construction methods available and common at the time. The architectural wealth of this important foundational building of modern architecture would thus be made accessible again.

Okna inaczej niż zwykle, nie zostały podzielone na małe części, ale zamknięte dużymi, pionowymi płaszczyznami szyb. Pomijając niezrealizowany dom w Wiesbaden, Willa Wolfa jest pierwszą realizacją Miesa van der Rohe poza Berlinem. Na szczególną uwagę zasługuje fakt, że tak niezwykle nowoczesny budynek zrealizowany został w małym, 40-sto tysięcznym mieście przemysłowym. Plany, kilka czarno-białych zdjęć, które Mies zlecił, oraz kilka rodzinnych fotografii wewnątrz były długo jedyną pozostałością po tej realizacji. Niemiecko-polskie badania archeologiczne pod kierunkiem dr Jarosława Lewczuka z Zielonej Góry i prof. Leo Schmidta z Cottbus odsłoniły w 2001 roku części piwnicy Willi Wolfa. W roku 2006 uczczono pamięć o Willi podczas Międzynarodowej Wystawy Architektury (IBA Fürst Pückler Land) organizując w miejscu jej lokalizacji wystawę "Mies Memory Box", która później została pokazana w Berlinie, Dessau i we Wrocławiu (pod kierunkiem dr Larsa Scharnholza i prof. Rolf Kuhna). Obecnie na parceli z fundamentami Willi w Gubinie, przy polsko-niemieckiej granicy, znajduje się park z tablicami informacyjnymi. W roku 2019, w 100 rocznicę powstania Bauhausu, którego Mies van der Rohe był ostatnim dyrektorem, jak i również w 50-tą rocznicę jego śmierci, Willa Wolfa ma zostać odbudowana jako model 1:1 w pierwotnej lokalizacji. Podczas realizacji tego polsko-niemieckiego projektu zakłada się używanie zarówno materiałów jak i metod rzemieślniczych z tamtego okresu. Architektoniczne bogactwo tego ważnego zapoczątkującego modernizm budynku ma zostać w ten sposób reaktywowane.

REKONSTRUIEREN

REBUILDING

REKONSTRUOWAĆ

ANNEGRET BURG

Obwohl der Villa Wolf als Initialbau zu den modernen Villen von Ludwig Mies van der Rohe eine besondere historische Rolle zukommt, ist sie bislang wenig bekannt und erforscht. Bauliche Zeugnisse sind fragmentarisch. Mit großer Wahrscheinlichkeit liegen die Fundamente des Hauses, die vor 15 Jahren in Testgrabungen nachgewiesen werden konnten, noch im Boden des heutigen kleinen Parks und könnten wichtige Erkenntnisse für die Bauforschung liefern. Die eindrucksvollen Terrassen der Außenanlage, die unterhalb der Villa wie eine Kaskade hängender Gärten den Hang des Neißeufels besetzten, sind die einzigen oberirdischen Bauwerkreste und daher von umso größerer Bedeutung. Der Garten, zu dem sie gehörten, bildete eine enge gestalterische Einheit mit dem Wohnhaus. Von der Staffelung der Volumina über die lineare Klarheit und die Betonung der Horizontalen bis hin zur Verwendung von Ziegelstein und Sichtmauerwerk schuf Mies

Lageplan/ Site plan/ Plan sytuacyjny
Sarah Muller, FH Potsdam, 2014

Although the Villa Wolf plays an important role as the first of Mies van der Rohe's modern country houses, the building has remained relatively unknown and little researched. Only fragments of the structure have survived. The remains of the foundations, traced in situ through archaeological excavations fifteen years ago, are probably still extant in the ground underneath the small park at the site and could provide important insights about the structure. The impressive terraces, stepping down like a cascade of hanging gardens to the banks of the river Neisse, are the only visible remnants of the project today, and thus of great importance. The garden to which they belonged formed a spatial entity with the house. With the help of a staggered volumetric arrangement, its linear clarity and exposed brick masonry, Mies Van der Rohe created a strong formal relationship between inside and outside, building and garden, site and landscape.

EG/ ground floor/ Rzut parteru
Nora Prahm, FH Potsdam, 2014

Mimo tego, iż Willi Wolfa jako pierwszej z modernistycznych willi Ludwika Mies van der Rohe przypisuje się szczególną historyczną rolę, do dzisiaj jest ona mało znana i zbadana. Budowlane świadectwa są fragmentaryczne. Z dużym prawdopodobieństwem fundamenty tego budynku, które przed 15-łaty zidentyfikowano we wstępnych poszukiwaniach, leżą ukryte pod ziemią dzisiejszego parku i mogą stanowić ważny element dalszych badań budowlanych. Imponujące tarasy poniżej willi, wypełniają jak kaskada wiszącego ogrodu skarpe doliny Nysy, będąc przy tym jedynymi nadziemnymi pozostałościami budowli i dlatego właśnie tak istotne jest ich znaczenie. Ogród ten tworzył ścisłą przestrzenną jedność z domem mieszkalnym. Od stopniowania brył, przez liniową klarowność i podkreślenie horizontalności, aż do użycia cegieł i licówek Mies van der Rohe stworzył spójną całość między wnętrzem i zewnętrzem, budynkiem

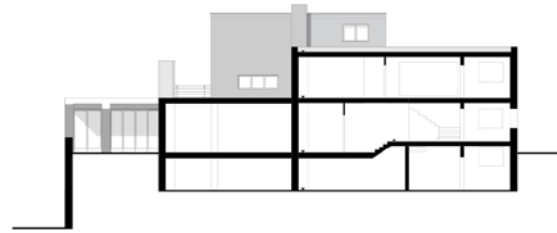

1 OG/ 1st floor/ 1-piętro

Nico Tillein, FH Potsdam, 2014

van der Rohe schon mit dieser Villa eine starke gestalterische Einheit zwischen Innen und Außen, Gebäude und Gartenanlage, Ort und Landschaft. Von der Arbeit des Architekten zeugen, neben den örtlichen Gegebenheiten, auch eine große Zahl an Planzeichnungen unterschiedlicher Entwurfsstadien, die sich heute ebenso wie die von Mies nach Fertigstellung des Hauses in Auftrag gegebenen s/w-Fotos im Museum of Modern Art in New York befinden. Außerdem kann auf Publikationen, insbesondere der Entstehungszeit, zurückgegriffen werden, um sich ein möglichst umfassendes Bild dieses Gebäudes zu machen.

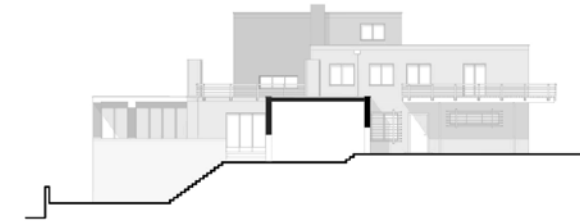
Seit Frühjahr 2014 arbeitet eine Gruppe von Studierenden und Dozenten des Studiengangs Architektur und Städtebau der Fachhochschule Potsdam (FHP) an der bauhistorischen Analyse sowie der Rekonstruktion des Gebäudes in Form von Zeichnungen und, nachgeschaltet, von Modellen. Das geschieht, neben den zu

Abschnitt A-B/ Section A-B/ Przekrój A-B

Kay Müller, FH Potsdam, 2014

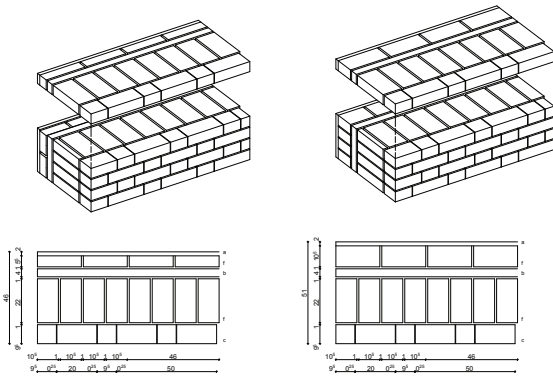
Beyond the traces on the site, a large number of plan drawings from various design stages (floor plans, elevations, sections and details) and several photographs commissioned by Mies after the building's completion have survived in the archive at the Museum of Modern Art (MoMA) in New York. Contemporary publications from the 1920s help to provide a comprehensive picture of the building. Since spring 2014, a group of students and teachers at the Division of Architecture and Urban Design at the University of Applied Sciences in Potsdam (FHP), has been working on the historical analysis of the building and its reconstruction through drawings and subsequent physical models. This study is primarily based, in addition to the solid range of historical publications, on the plan and photo material of MoMA which was made available as digitized copies in high resolution. The department of architectural and urban history in cooperation with a seminar course in

Ost Ansicht/ East Elevation/ Wschodnia elewacja

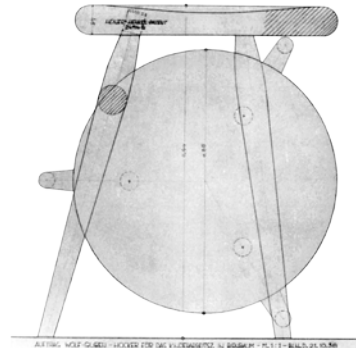
Fabian Beise, FH Potsdam, 1014

i ogrodem, miejscem i krajobrazem. O pracy architekta świadczy, oprócz relikwów budowli, także duża ilość planów rysunkowych z różnych faz projektowania oraz czarno-białe fotografie zleczone przez Miesę już po zakończeniu budynku, które znajdują się w Muzeum Sztuki Nowoczesnej (MoMA) w Nowym Jorku. Poza tym można sięgnąć do różnych publikacji, szczególnie z czasu powstawania willi, aby otrzymać możliwie bogaty obraz tego budynku. Od wiosny 2014 roku grupa studentów i docentów kierunku Architektury i Urbanistyki Wyższej Szkoły Inżynierskiej (FH) w Poczdamie pracuje nad budowlano-historyczną analizą i rekonstrukcją budynku w formie rysunków i makiet. Odbywa się to, obok wykorzystywania historycznych publikacji, przede wszystkim na podstawie planów i fotografii z muzeum MoMA, które są systematycznie digitalizowane i udostępniane do użytku. Wydział Architektury i Historii Urbanistyki przy współpracy z Katedrami Projektowania

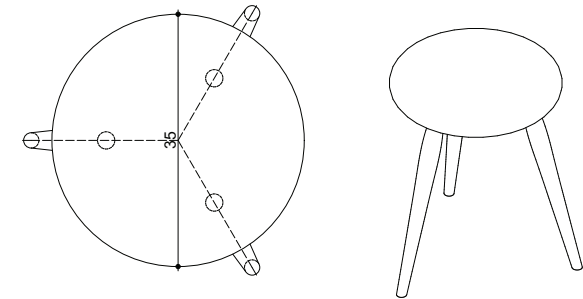
Mauerwerksmass/ Wall dimensions/ Wiązania cegiel
Cristina Brandt, FH Potsdam, 2014

Rate gezogenen historischen Publikationen, in erster Linie auf der Grundlage des Plan- und Fotobestandes des MoMA, der kontinuierlich in hochauflösender Qualität digitalisiert und zugänglich gemacht wird. Das Fachgebiet Architektur- und Stadtbaugeschichte in Zusammenarbeit mit CAAD-Lehre und Konstruktiver Darstellung verbindet interdisziplinäre Lehre mit Forschendem Lernen und damit didaktische Formate, denen sich die mit dem Prädikat „Exzellente Lehre“ ausgezeichnete FHP verpflichtet fühlt. Über die Vermittlung von Wissen hinaus, sind es die Studierenden selbst, die durch die direkte Teilhabe an einem Forschungsprozess unter Anleitung neues Wissen generieren und dokumentieren. 2012 wurde diese Methode mit Studenten der FHP in italienischen Erdbebengebieten praktiziert. Die Arbeit wurde 2013 auf der FHP-Tagung „Potsdam & Italien: Verlust und Rekonstruktion unserer Baukultur“

Hocker für das Kinderzimmer/ Stool for the children's playroom/ Detal krzesła do pokoju dziecięcego
Mies van der Rohe Archive, Museum of Modern Art, 1938.

CAAD and Constructive Visualization combines interdisciplinary teaching and 'learning through research,' a didactic format at FHP, which was awarded the "Excellent Teaching" certificate. Beyond the appropriation of existing scholarship the students themselves generate and document new knowledge by participating in guided research processes. In 2012, this method was applied by FHP students in Italian earthquake areas and expanded upon at the 2013 FHP conference "Potsdam & Italy: loss and reconstruction of our architectural heritage." A joint publication in cooperation with Italian universities is in preparation, supported by the DAAD and BMBF. The FHP's Villa Wolf research project is also seen as a contribution to the broader theoretical debate on reconstruction. A careful and thorough examination and survey of the site will provide crucial information regarding the precise location of the building and its

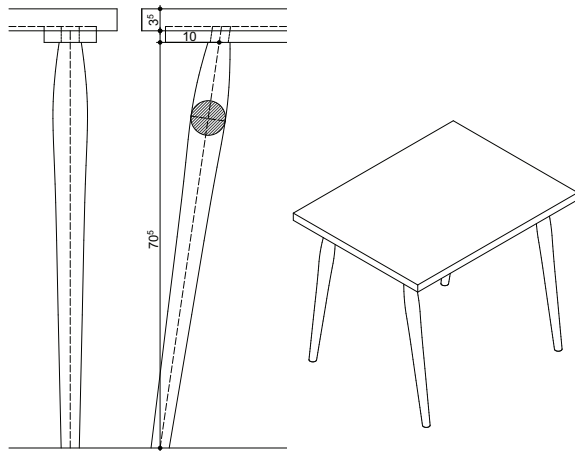
Rekonstruktion/ Reconstruction/ Rekonstrukcja
KA-Shing Chui, FH Potsdam, 2014

CAAD i Planowania Konstrukcyjnego łączy interdyscyplinarną naukę z badaniami naukowymi, a wynikająca z tego forma dydaktyczna, wyróżniona przez tytuł „Exzellente Lehre (poln. doskonałe kształcenie)”, jest dla Wyższej Szkoły Inżynierskiej w Poczdamie swego rodzaju zobowiązaniem. Nie tylko jest to przekazywanie wiedzy, ale sami studenci przez bezpośredni, nadzorowany udział w procesie badawczym zdobywają i dokumentują nową wiedzę. W roku 2012 metoda ta została również zastosowana przez studentów na obszarach trzęsienia ziemi we Włoszech. W 2013 r. na konferencji Wyższych Szkół Inżynierskich (FHP-Tagung) na temat "Potsdam & Włochy: utrata i rekonstrukcja naszej kultury budowania" praca nad tą metodą została pogłębiona. Aktualnie przy współpracy z włoskimi Szkołami Wyższymi przygotowywana jest publikacja wspierana przez DAAD i Niemieckie Federalne Ministerstwo Edukacji i Badań Naukowych.

vertieft. Vorbereitet wird hierzu in Kooperation mit italienischen Hochschulen eine von DAAD und BMBF unterstützte Publikation. Für die Arbeit der FH Potsdam zur Villa Wolf, die sich auch als Beitrag zur weitergefassten Auseinandersetzung mit Fragen der Rekonstruktion versteht, und für das Vorhaben insgesamt wäre die Bestätigung durch ein Aufmaß vor Ort unverzichtbar, um verlässliche Erkenntnisse zu verwendeten Ziegelformaten, zur Materialität der Ziegel (Farbigkeiten, Texturen, Zusammensetzung) und des Fugenmaterials, zu Wandaufbau und Position des Gebäudes auf dem heutigen Grundstück, aber auch Hinweise zum inneren Grundrissaufbau zu erhalten. Auf polnischer Seite gibt es Unterstützung für das Vorhaben durch Herrn Bartłomiej Bartczak, Bürgermeister von Gubin, und durch Dr. Barbara Bielinis-Kopeć, der zuständigen Denkmalpflegerin. Für die archäologischen Untersuchungen und ergänzende Recherchen in polnischen Archiven wird nun die Zusammenarbeit mit einer polnischen Universität gesucht. Die oben erwähnte Sichtung der über- und unterirdisch erhaltenen Bauwerksreste von Villa und Gartenanlage in Verbindung mit der Option einer Überbauung durch ein 1:1 Modell sind ein wichtiger nächster Schritt. Innerhalb weniger Monate hat das Projekt viele Förderer gefunden, nicht nur aus der Grenzregion Gubin/Guben, aus Deutschland und aus Polen, sondern auch aus jenem Land, das Mies van der Rohe nach seiner Emigration aus Deutschland eine neue Heimat und neuen Wirkungsraum gegeben hat – den USA.

spatial layout, the format and materiality of the bricks (color, texture, ingredients), their joints and bonds. Bartłomiej Bartczak, Mayor of the city of Gubin, and Dr. Bielinis-Kopeć, the responsible preservationist, are both supportive of the project. We are currently working on finding a cooperating partner at a Polish university for research in Polish archives and for the planned archaeological and site surveys. They are an important next step in order to evaluate the preconditions for the erection of a replica in 1:1 scale. Within just a few months, the project has generated a lot of support, not only in the border region Gubin/Guben, in Poland and Germany, but also in the country that became Mies van der Rohe's new home after his emigration from Germany - the United States of America. The circle of supporters and senior experts gathering around the initiative of the 'Berlin Architecture Award' Society, is growing as an ever-expanding network and reflects the historical significance of the Villa Wolf within the oeuvre of Mies van der Rohe and the modern movement in general. But it also speaks of the cultural significance and of the regional and international impact a 1:1 replica of the building at its original location would have. The Barcelona Pavilion can serve as an important precedent, similarly built without any attempt at a contemporary reinterpretation. Under the direction of the architects C. Cirici, F. Ramos and I, Solà Morales it was recreated at its original location, based on the

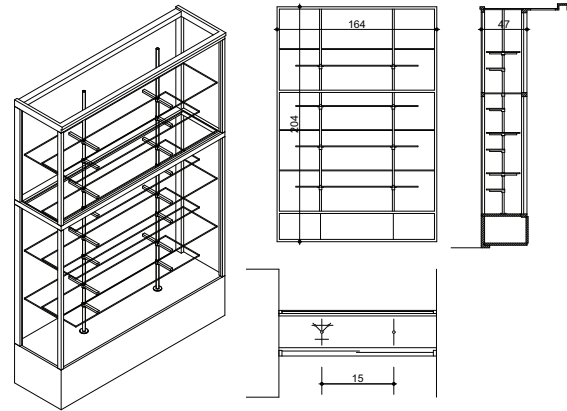
Badania Wyższej Szkoły Inżynierskiej w Poczdamie dotyczące Willi Wolfa traktowane są jako przyczynek do dyskusji na temat rekonstrukcji. Za kluczowe dla tego projektu uznaje się obmiary i badania na miejscu w Gubinie, żeby uzyskać udokumentowane wiadomości o formatach i materiale cegieł (koloryt, tekstura, skład), o materiale spoin, o warstwach konstrukcyjnych ścian, o położeniu budynku na dzisiejszej parceli, a także w celu uzyskania wskazówek o kształcie rzutu wnętrza. Z polskiej strony inicjatywę wspierają Burmistrz Miasta Gubina - Bartłomiej Bartczak - oraz dr Barbara Bielinis-Kopeć reprezentująca Urząd Lubuskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków. W celu prowadzenia badań archeologicznych i dodatkowych poszukiwań w polskich archiwach planowana jest współpraca z polskim uniwersytetem. Wspomniana wizja lokalna naziemnych i podziemnych pozostałości po Willi Wolfa oraz ogrodu, w połączeniu z koncepcją zabudowy parceli modelem 1:1, to następne ważne zadania do wykonania. W przeciągu tylko kilku miesięcy niniejszy projekt zdobył duże poparcie, nie tylko w przygranicznym rejonie Gubin-Guben, ale także w Niemczech i w Polsce, a w szczególności w kraju, w którym Mies van der Rohe znalazł swoją nową ojczyznę i obszar swojego działania – w USA. Stale powiększający się krąg osób wspierających oraz wysokiej rangi ekspertów, który został stworzony dzięki inicjatywie Stowarzyszenia Architektury Preis Berlin e.V. (poln. Architektonicznej Nagrody Berlin) potwierdza zarówno historyczne znaczenie Willi Wolfa w

**Tisch Rekonstruktion/ Table Reconstruction/
Rekonstrukcja stołu**

Ka-Shing Chui, FH Potsdam, 2014

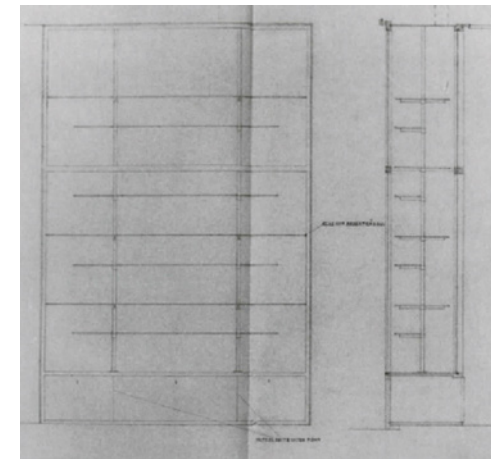
Der Kreis von Förderern und hochrangigen Experten, die sich auf Initiative des Vereins Architekturpreis Berlin in einem stetig wachsenden Netzwerk zusammenfindet, spricht für die historische Bedeutung der Villa Wolf innerhalb des Werkes von Mies van der Rohe als auch der Moderne insgesamt. Sie spricht aber auch für den kulturellen Stellenwert und die Impulswirkung, die von der Errichtung eines 1:1-Modells des Originals über den historischen Fundamenten durch die regionale und internationale Ausstrahlung zu erwarten sind. Ein bedeutendes Vorbild, das frei von jeder Attitüde der Neuinterpretation ist, gibt es bereits: den Barcelona-Pavillon. Unter der Leitung der Architekten C. Cirici, F. Ramos und I. Solà Morales entstand er nach Originalplänen und -dokumenten am originalen Standort neu und konnte zu Ludwig Mies van der Rohes 100. Geburtstag eröffnet werden.

**Vitrine Rekonstruktion/ Showcase Reconstruction/
Rekonstrukcja witryny**

Ka-Shing Chui, FH Potsdam, 2014

available archival material, and inaugurated on the occasion of Mies van der Rohe's 100th anniversary.

Vitrine/ Showcase/ Witryna

Mies van der Rohe Archive, Museum of Modern Art, New York.

działalności Miesa van der Rohe jak i znaczenie samego modernizmu. Należy się spodziewać, że rekonstrukcja oryginalnej budowli w postaci modelu 1:1 na historycznych fundamentach będzie impulsem o ogromnym oddziaływaniu regionalnym i międzynarodowym. Istnieje już podobny przykład pozwalający na formułowanie takiego przypuszczenia - pawilon w Barcelonie. Pod kierunkiem architektów C. Cirici, F. Ramos oraz I. Solà Morales zrekonstruowano ten budynek na podstawie oryginalnych planów i dokumentów, w oryginalnej lokalizacji i oddano do użytku w 100 rocznicę urodzin Miesa van der Rohe.

DIE BETEILIGTEN UND UNTERSTÜTZER

|||||
PARTICIPANTS AND SUPPORTERS
UCZESTNICZY I ZWOLENNICY

BETEILIGTE

Bartłomiej Bartczak, Bürgermeister der Stadt Gubin

Jakub Bartczak, Deutsch-Polnische Unternehmensberatung PepComm, Hoppegarten bei Berlin

Dr. Barbara Bielinis-Kopeć, Landesdenkmalamt der Woiwodschaft Lebus, Zielona Gora

Dr. sc. Annegret Burg, Prof. und Dekanin Fachbereich Architektur und Städtebau FH Potsdam

Dr. Ivan Brambilla, Wiss. Mitarbeiter FH Potsdam

Tim Formella, Mediengestalter Berlin

Barbara Hoidn, Prof. University of Texas at Austin, Hoidn Wang Partner GbR Berlin

Dr. Rolf Kuhn, Prof. BTU Cottbus, Vorsitzender IBA Studierhaus Fürst-Pückler-Land e.V.

Dr. Carsten Krohn, Architekt, Kurator, Publizist

Florian Mausbach, Vorsitzender des Architekturpreis Berlin e.V., Präsident des Bundesamtes für Bauwesen und Raumordnung 1995-2009

Dr. Dietrich C. Neumann, Prof. Brown University , Providence RI, History of Modern Architecture

Jörg Petri, Direktor NOWlab, Doktorand am Institut für Tragwerksentwurf, TU Braunschweig

Kaja Wie van der Pas, Künstlerin, Research. Berlin

Fred Mahro, Bürgermeister von Guben

Dr. Wita Noack, Mies van der Rohe Haus Berlin

Corneluis Ochmann, Stiftung für Deutsch-Polnische Zusammenarbeit

MORE PARTICIPANTS AND SUPPORTERS ON WEBPAGE!

www.villawolfgubin.eu

UNTERSTÜTZER

Jan Schildknecht, Architekt, Baurat, Bundesamt für Bauwesen und Raumordnung

Stefan Scholz, Architekt BJSS Berlin

Barbara Schneider Kempf, Generaldirektorin der Staatsbibliothek zu Berlin

Anna Stryzewska-Słońska und Edzard Schulz, Architekten Heinle Wischer Partner, Wrocław

Frank Joachim Wössner, Wiss. Mitarbeiter, FH Potsdam

Jürgen Petzinger, Fondazione L'Unione Europea Berlin

Anna Dziadek, Projektleiterin Wiederaufbau der Haupt- und Stadtkirche Gubin

Erhard An-He Kinzelbach, Architekt Berlin

Günter Quiel, Stadtverordneter der Stadt Guben, Förderverein Wiederaufbau Haupt- u. Stadtkirche Gubin

Dr. Jerzy Marganski, Botschafter der Republik Polen in Deutschland

Prof. Dr. hab. Piotr Glinski, Kulturminister der Republik Polen

Prof. Dr. Rita Süßmuth, Bundestagspräsidentin a.D.

Barbara Schneider-Kempf, Generaldirektorin der Staatsbibliothek zu Berlin

MEILENSTEINE

MILESTONES

KAMIENIE MIŁOWE

I

2013

GRÜNDUNG + PARTNERSCHAFT

- Gründung der Initiative durch den Verein Architekturpreis Berlin
- Projektpartnerschaft mit der Stadt Gubin und Denkmalamt der Woiwodschaft Lebus

LAUNCH + PARTNERSHIP

- Launch of the initiative by the "Berlin Architecture Award Society"
- Project partnership with the city of Gubin and the administrative district Lubusz

UTWORZENIE INICJATYWY + PARTNERZY

- utworzenie Inicjatywy przez Stowarzyszenie Architektonicznej Nagrody Berlin
- współpraca z miastem Gubin i Urzędem Wojewódzkiego Lubuskiego Konserwatora Zabytków

II

2014

FORSCHUNG

- Sichtung des Archivmaterials des Museum of Modern Art (MoMA) New York
- Seminar an der FH Potsdam
- Sichtung des Archivmaterials des Museum of Modern Art (MoMA) New York

RESEARCH

- Survey of documents from the archives of the Museum of Modern Art (MoMA) New York
- Seminar of architecture students at the University of Applied Sciences Potsdam
- Reconstruction drawings based on archival material

BADANIA NAUKOWE

- przegląd materiałów archiwalnych w Muzeum Sztuki Nowoczesnej (MoMA) w Nowym Jorku
- seminarium w Wyższej Szkole FH Poczdam
- plany rekonstrukcyjne na podstawie materiałów archiwalnych

III

2015

NETZWERK + FÖRDERUNG

- Politik: Kulturausschuss des Bundestages und Sejm, Land Brandenburg
- Kultur: Google Cultural Institute, Stiftung 'Fondazione L'Unione Europea Berlin'
- Wissenschaft: Grabungsprojekt HTW Berlin - TU Posen
- Förderung: Stiftung für deutsch-polnische Zusammenarbeit, Warschau
- Website, Flyer

NETWORK + SUPPORT

- politics: cultural committee of Bundestag und Sejm / Land Brandenburg
- culture: Google Cultural Institute, Fondazione L'Unione Europea Berlin
- science: excavation project HTW Berlin - TU Posen
- support: foundation for german- polish collaboration, Warsaw
- website, flyer

SIEĆ PROMOCYJNA + WSPARCIE

- polityka: Komisja Kultury Bundestagu i Sejmu / Brandenburgii
- kultura: Google Cultural Institute , Fondazione L'Unione Europea Berlin
- nauka: projekt prac archeologicznych HTW Berlin - Politechnika Poznańska
- wsparcie: Fundacja Współpracy Polsko-Niemieckiej, Warszawa
- strona internetowa, ulotki

IV

2016-17

FÖRDERVERANSTALTUNGEN + PROJEKTTRÄGERSCHAFT

- Auftaktveranstaltung / Fachtagung / Ausstellung Staatsbibliothek Kulturforum Berlin
- Veranstaltungen in Guben/Gubin, Posen, Breslau, Chicago
- Gründung einer gemeinnützigen Trägerschaft für Bau und Museum

EVENT FEED + PROJECT MANAGEMENT

- kick-off event / symposium / exhibition State library culture forum Berlin
- events in Guben/Gubin, Posen, Breslau, Chicago
- founding a non-profit ownership for construction and museum

WYDARZENIA PROMOCYJNE + ZARZĄDZANIE PROJEKTEM

- inauguracja / konferencja / wystawa w Bibliotece Forum Kultury w Berlinie
- wydarzenia promocyjne w Guben/Gubinie , Poznaniu, Wrocławiu, Chicago
- ustanowienie sponsoringu non-profit na budowę i muzeum

V

2017

AUSGRABUNG

- Erster Spatenstich
- Fachkundige Ausgrabung und Sicherung der authentischen Keller durch Professoren und Studenten
- Bauantrag

EXCAVATION

- first groundbreaking
- expertly excavation and safeguarding of the authentic basements by professors and students from HTW Berlin and TU Posen
- building application

PRACE ARCHEOLOGICZNE

- uroczystość wbicia pierwszej łopaty
- specjalistyczne wykopaliska i zabezpieczenie oryginalnej piwnicy przez profesorów i studentów z HTW Berlin i z Politechniki Poznańskiej
- wniosek o pozwolenie na budowę

VI

2018/19

WIEDERAUFBAU

- Baubeginn, Grundsteinlegung und Richtfest
- Errichtung der Villa Wolf als Modell 1:1

RECONSTRUCTION

- begin of construction, laying of the foundation stone and topping
- construction of Villa Wolf as a 1:1 model

REKONSTRUKCJA

- rozpoczęcie budowy, położenie kamienia węgielnego i uroczystość zawieszenia wiechy
- odbudowanie willi Wolfa jako modelu 1 : 1

VII

2020-22

EINRICHTUNG UND EINWEIHUNG - MIES VAN DER ROHE MUSEUM

- Dauerausstellung zum europäischen Werk Ludwig Mies van der Rohes
- Eröffnungsausstellung: „Die historische Rekonstruktion im Nachkriegswiederaufbau Polens und Deutschlands“

FURNISHING AND INAUGURATION - MIES VAN DER ROHE MUSEUM

- permanent exhibition of Ludwig Mies van der Rohes european oeuvre
- opening exhibition : ‘The historical reconstruction while the postwar reconstruction in Poland and Germany`

URZĄDZENIE I INAUGURACJA - MUZEUM MIESA VAN DER ROHE

- stała wystawa na temat europejskiej twórczości Miesa van der Rohe
- wystawa inauguracyjna: “Rekonstrukcja historyczna w powojennej odbudowie Polski i Niemiec”

UNTERSTÜTZUNG | SPENDEN

SUPPORT | DONATIONS

JEDE FORM DER UNTERSTÜTZUNG IST WILLKOMMEN

- Mitarbeit im Verein
- Spenden
- Sachspenden in Form von Handwerkerleistungen
- Werben

ANY FORM OF SUPPORT IS WELCOME

- Supporting the team
- Donations
- Inkind support
- Promotion

KAŻDA FORMA POMOCY JEST MOŻLIWA

- współpraca w Stowarzyszeniu
- darowizny
- ofiary rzeczowe w formie prac
- reklama

ODER DIREKT mit dem Stichwort Villa Wolf

Über das Spendenkonto Villa Wolf:

IBAN DE 64100708480041836800
BIC DEUTDEDB110

OR DIRECTLY under keyword Villa Wolf

Onto the account:

IBAN DE 64100708480041836800
BIC DEUTDEDB110

ALBO BEZPOŚREDNIO z hasłem Willa Wolf

Poprzez konto fundacji Willa Wolf :

IBAN DE 64100708480041836800
BIC DEUTDEDB110

FÖRDERUNG BOOKLET

DEUTSCH
POLNISCHE
WISSENSCHAFTS
STIFTUNG

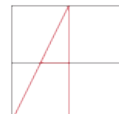
POLSKO
NIEMIECKA
FUNDACJA
NA RZECZ NAUKI

FÖRDERUNG AUSSTELLUNG

FUNDACJA WSPÓŁPRACY
POLSKO-NIEMIECKIEJ
STIFTUNG
FÜR DEUTSCH-POLNISCHE
ZUSAMMENARBEIT

DEUTSCH-POLNISCHE INITIATIVE

ARCHITEKTURPREIS BERLIN E.V.

FORSCHUNG

AUSSTELLUNGSKONZEPT

!NOW

IMPRESSUM

|||||

IMPRINT

IMPRESUM

HERAUSGEBER / EDITOR / WYDAWCA

- Architekturpreis Berlin e.V.

REDAKTION UND GESTALTUNG:

EDITORIAL OFFICE AND GRAPHIC DESIGN:

REDAKCJA I GRAFIKA:

BROSCHÜRE / FLYER / BROSZURA

- Barbara Hoidn
- Carolina Leite

WEBSEITE/ WEBPAGE / STRONA INTERNETOWA

- Jörg Petri - NOWlab
- Kaja Wie van der Pas - Reserach
- Max Justus Hoven - NOWlab

TEILNEHMER AM SEMINAR FHP 2014

PARTICIPANTS IN THE SEMINAR FHP 2014

UCZESTNICY W SEMINARIUM FHP 2014

Doktorandin/ PHD candidate/ Doktorantka
Universtá di Pescara FHP

- Arch. Katuscia Accettura

Studenten/ Students/ Studenci

- Pascal Alisch
- Lili-Marie Basedahl
- Christina Brandt
- Fabian Beise
- Simon Brendel
- Ka-Shing Chui
- Roman Horn
- Rainer Morawietz
- Kay Müller
- Sarah Müller
- Nora Prahm
- Manon Rautenberg
- Ilka Seidler
- Nico Tillein
- Benny Unverdroß
- Mesut Yayla

BILDRECHTE / IMAGES / PRAWA DO ZDJĘć

All images published with the authorization of:

The Mies van der Rohe Archive,
The Museum of Modern Art, New York, USA

Additional information on the following image sources:

Coverpage © Arthur Köster

Page 4 © Aleksandra Czupkiewicz

Page 6 © Frank Scherschel, LIFE Magazine

Page 8 © HoidnWang Architekten

Page 9-16 © see research documents FH Potsdam